

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૧૪૦૬૦/૨૦૦૮

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર અર્થે :

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. જી. શાહ

=====

૧.	૨. શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે?	
૨.	પત્રકારને જોવા દેવામાં આવે ?	
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	

જ.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	
----	---	--

=====

ઉદયકુમાર વી. શાહ....ડરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને ર... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી એકાંત જી. અહુજા, અરજદાર(ઓ) નં. ૧ માટે

વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી અમિતા શાહ, સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ – ૨ માટે

સહાયક સરકારી વકીલ શ્રી પ્રેમલ આર. જોશી, સામાવાળા(ઓ) નં. ૩ માટે

વિદ્વાન વકીલ સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ – ૩ માટે

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ – ૩ માટે નોટિસની બજવણી થઈ ગયેલ છે

રૂલ પરત મળેલ નથી.

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ. જી. શાહ

તારીખ:૨૫/૧૧/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એકાંત જી. અહુજા અને સામાવાળા નંબર ૧ અને ૨ માટે એ. જી. પી. સુશ્રી અમિતા શાહ અને સામાવાળા નંબર ૩ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી પ્રેમલ આર. જોશીને સાંભળ્યા. રેકૉર્ડ પર ધ્યાન આપ્યું. ૨૭.૧૧.૨૦૦૮ પર નિયમ બહાર પાડતી વખતે, સંકલન ખંડપીઠે આ બાબતને ઝડપી બનાવવાનો પણ નિર્દેશ આપ્યો છે.

૨. અહીં અરજદારે સામાવાળા અધિકારીઓને તમામ પરિણામી લાભો સાથે કાર્યકારી ઇજનેર (ઇલેક્ટ્રિકલ) તારીખ ૮.૭.૨૦૦૩ ના રોજ પદ પર બઢતી આપવા અને આ અરજીનો ખર્ચ આપવા માટે આદેશ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા નિર્દેશની વિનંતી કરી છે. અરજદારે વચગાળાની રાહત તરીકે કામચલાઉ બઢતી માટે પણ વિનંતી કરી છે, પરંતુ સંબંધિત સમયે આ અદાલત દ્વારા આવી કોઈ વચગાળાની રાહત આપવામાં આવી ન હતી. સામાવાળા નંબર ૧ એ જવાબમાં સોગંદનામું દાખલ કર્યું છે, જ્યારે સામાવાળા નંબર ૩ વ્યવહારીક રીતે ગુજરાત રાજ્ય જાહેર સેવા આયોગ તરીકે ઔપચારિક પક્ષ છે કારણ કે આ મુદ્દો બઢતી સાથે સંબંધિત છે, પસંદગી અથવા નિમણૂક સાથે નહીં.

૩. તે નિર્વિવાદ હકીકત છે કે અરજદારની ગુજરાત સરકારના રસ્તાઓ અને ઇમારતો વિભાગમાં સહાયક ઇજનેર તરીકે ૨૬.૩.૧૯૭૩ પર નિમણૂક કરવામાં આવી હતી અને તેમને ૧૪.૧૦.૧૯૯૨ પર ડે. એક્ઝીક્યુટીવ ઇજનેરના પદ પર બઢતી આપવામાં આવી હતી, પરંતુ ૧૧.૧૧.૧૯૮૭ માંથી માનવામાં આવતી

બઢતી સાથે. ત્યારબાદ, ડિપાર્ટમેન્ટલ પ્રમોશન કમિટી (ટૂંકમાં 'ડી. પી. સી.') ની બેઠક ૩૦.૯.૨૦૦૨ પર મળી હતી અને અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર, ડી. પી. સી. એ અરજદારના નામને બઢતી માટે મંજૂરી આપી દીધી છે અને અરજદારની દલીલ મુજબ, આવા પ્રસ્તાવને સામાવાળા નંબર ૩ દ્વારા પણ મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. અરજદાર દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે આવી ડી. પી. સી. અને તારીખ ૩૦.૯.૨૦૦૨ ની ભલામણ પછી, પરંતુ બઢતીનો આદેશ જારી કરતા પહેલા, અરજદારને તેની ફરજો દરમિયાન અને સામાવાળા સાથે સેવા દરમિયાન કથિત રીતે કરવામાં આવેલી જૂની અને પાચાવિહોણી પ્રક્રિયાગત અનિયમિતતાઓ માટે આરોપપત્ર આપવામાં આવ્યું હતું.દરમિયાન, અરજદારના જુનિયર વ્યક્તિઓને ૮.૭.૨૦૦૩ પર એકિઝક્યુટિવ એન્જિનિયરના પદ પર બઢતી આપવામાં આવી છે, પરંતુ ૧૯.૪.૨૦૦૩ તારીખના આરોપપત્રને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારનું નામ બઢતીના ક્રમમાં સામેલ કરવામાં આવ્યું ન હતું.

૪. અરજદાર દ્વારા વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી છે કે ૧૯.૪.૨૦૦૩ તારીખના આરોપપત્રના આધારે, અરજદાર તરફથી કોઈ ખામી ન હોવા છતાં, વિભાગીય તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હોવા છતાં, તેની ગણતરી વર્ષ ૨૦૦૮ સુધી કરી શકાય ન હતી. ૨૨.૭.૨૦૦૫ ની વચ્ચે, અરજદારના કેટલાક વધુ જુનિયરને બઢતી આપવામાં આવી હતી, પરંતુ ૧૯.૪.૨૦૦૩ તારીખના

આરોપપત્રની પેન્ડન્સીને કારણે અરજદારનું નામ બાકાત રાખવામાં આવ્યું હતું અને તે દરમિયાન વિભાગે ૩૦.૭.૨૦૦૩ અને ૧૯.૪.૨૦૦૪ પર અન્ય બે આરોપપત્રો પણ બહાર પાડ્યા હતા, પરંતુ આવી તમામ આરોપપત્રોમાં આરોપો વાસી અને પાયાવિહોણા હતા અને માત્ર પ્રક્રિયાગત અનિયમિતતાઓ પર આધારિત હતા. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે જુનિયરને બઢતી આપ્યા પછી પણ, ૨૨.૭.૨૦૦૫ ના આદેશ દ્વારા, અરજદારને સમાન આક્ષેપો પર ૫.૯.૨૦૦૫ ની તારીખની બીજી ચાર્જશીટ આપવામાં આવી હતી, પરંતુ આખરે ૨૩.૭.૨૦૦૮, ૧૧.૯.૨૦૦૬, ૧૨.૨.૨૦૦૭ અને ૧૫.૨.૨૦૦૭ ના સંબંધિત આદેશો દ્વારા, જ્યારે આવી તમામ વિભાગીય તપાસની પરાકાષ્ટા થાય છે, ત્યારે અરજદારને માત્ર નિંદા કરવાની અને એક વર્ષ માટે એક વેતનવૃદ્ધિ અટકાવવાની નાની સજા આપવામાં આવી હતી, જેના દ્વારા આખરે, બે નિંદા કરવામાં આવે છે અને બે અલગ અલગ પૂછપરછમાં બે વેતનવૃદ્ધિ અટકાવવામાં આવે છે અને તેથી, આવી તમામ સજાઓ પહેલેથી જ સમાપ્ત થઈ ગઈ છે. અરજીની તારીખ, પરંતુ વિભાગમાં સમાન રીતે સ્થિત અધિકારીઓની બઢતીની વિચારણા કરતા પહેલાં. અરજદાર દ્વારા વધુમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે જોકે આરોપો માત્ર પ્રક્રિયાગત ગેરરીતિઓના છે, વિભાગે આવી વિભાગીય તપાસનો નિર્ણય લેવામાં લાંબો રસ્તો લીધો છે, કારણ કે પ્રથમ આરોપપત્રની તારીખ ૧૯.૪.૨૦૦૩ હતી, પરંતુ તેનો નિર્ણય ફક્ત ૨૩.૭.૨૦૦૮ એટલે કે પાંચ વર્ષના અંતરાલ પછી જ લેવામાં આવે છે. તેવી જ રીતે, બીજી અને ત્રીજી વિભાગીય તપાસ ત્રણ વર્ષ સુધી

ચાલુ રહી; જ્યારે કે ચોથી વિભાગીય તપાસનો નિર્ણય માત્ર બે વર્ષથી ઓછા સમયગાળામાં લેવામાં આવ્યો હતો, કદાચ કારણ કે હવે અરજદાર નિવૃત્તિની ઉંમર સુધી પહોંચી ગયો છે.આથી, અરજદાર ૩૦.૧૧.૨૦૦૮ પર નિવૃત્ત થયો, પરંતુ કોઈ મોટી સજા વિના.અરજદાર દ્વારા વધુમાં દલીલ કરવામાં આવી છે કે, હવે તે સ્પષ્ટ થઈ જાય છે કે ૧૯.૪.૨૦૦૩ પર શરૂ કરવામાં આવેલી વિભાગીય કાર્યવાહી ફક્ત ૨૩.૭.૨૦૦૮ સુધી ચાલુ રાખવામાં આવી હતી જેથી અરજદારને બઢતી ન મળી શકે કારણ કે અન્ય અધિકારીઓની સંખ્યાના કિસ્સામાં, જેઓ ૧૯.૪.૨૦૦૩ પર શરૂ કરવામાં આવી હતી સમાન રીતે સ્થિત લોકોને માન્ય તારીખ સાથે બઢતી આપવામાં આવે છે અને કેટલાક કિસ્સાઓમાં આ માનનીય અદાલતે પણ નિર્દેશો આપ્યા હતા, જે સામાવાળા- સરકાર દ્વારા સ્વીકારવામાં આવે છે અને તે અધિકારીઓને બઢતી આપવામાં આવી હતી. અરજદારે આવા અન્ય પદોત્તતિના આદેશો રેકૉર્ડ પર રજૂ કર્યા છે.

૫. ઉપરોક્ત પૃષ્ઠભૂમિને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદાર દ્વારા દલીલ કરવામાં આવે છે કે જોકે ડી. પી. સી. દ્વારા અરજદારનું નામ ગુણદોષના આધારે પહેલેથી જ મંજૂર કરવામાં આવ્યું હતું અને જ્યારે આવી ભલામણની તારીખે કોઈ વિભાગીય તપાસ બાકી ન હતી અને તેથી, એવી ભલામણ ન થાય ત્યાં સુધી અરજદારને કોઈ સજા આપવામાં આવી ન હતી, ત્યારે પ્રતિવાદીઓએ મનસ્વી રીતે અરજદારને બઢતી આપવાનો ઇનકાર કર્યો છે અને તે સ્પષ્ટ રીતે રજૂ કરવામાં

આવે છે અને આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે વિભાગીય તપાસ માત્ર એ દ્રષ્ટિકોણથી શરૂ કરવામાં આવી હતી કે અરજદારને બઢતી ન મળે જેથી વિભાગને સૌથી વધુ જાણીતા કારણો માટે અન્ય કેટલીક વ્યક્તિઓને સમાવવામાં આવે.આવી રજૂઆતના સમર્થનમાં, અરજદારે સંબંધિત દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા છે. જો કે, પુનરાવર્તન ટાળવા માટે આવા મુદ્દા નક્કી કરતી વખતે તેની તપાસ કરવામાં આવશે.

૬. જ્યારે, સામાવાળા નંબર ૧ એ જવાબમાં સોગંદનામું દાખલ કર્યું છે જે પુષ્ટિ કરે છે કે હકીકતમાં ડી. પી. સી. ૯.૯.૨૦૦૨ પર રાખવામાં આવી હતી જ્યારે અરજદારનો કેસ સામાવાળા નંબર ૩ દ્વારા મંજૂર કરાયેલી ભલામણ મુજબ ફક્ત ૧૩.૩.૨૦૦૩ પર બઢતી માટે માનવામાં આવ્યો હતો અને તે સમયે, અરજદાર સામે કોઈ વિભાગીય તપાસ બાકી નહોતી. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે, જો કે, અરજદાર દ્વારા કેટલીક અનિયમિતતાઓ કરવામાં આવી હતી, અરજદાર પર બરોડાના ઇલેક્ટ્રિકલ સબ-ડિવિઝનના તેમના કાર્યકાળ દરમિયાન તેમની ફરજમાં વિવિધ ભૂલો માટે ડે.એન્જનીયર પર આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું. પ્રતિવાદીઓએ પરિશિષ્ટ-આર૧ ખાતે આરોપપત્રની નકલ રજૂ કરી છે. તેથી, સસ્પેન્શન હેઠળના સરકારી કર્મચારીઓ અને જેની સામે તપાસ બાકી છે અથવા શરૂ થવાની છે તેવા સરકારી કર્મચારીઓના કિસ્સામાં ડી. પી. સી. દ્વારા અનુસરવાની પ્રક્રિયા અંગે જી. આર. તારીખ ૨૩.૯.૧૯૮૧ પર આધાર

રાખવામાં આવે છે.આવા જી. આર. ની નકલ પરિશિષ્ટ-આર-૨ (પાનું ૬૯) પર છે. આવા જી. આર. ની તપાસ, જેના પર પ્રતિવાદીઓ આધાર રાખે છે, તે સ્પષ્ટ કરે છે કે આવા જી. આર. ના ફકરા ૭માં એવી જોગવાઈ છે કે જે તમામ સરકારી કર્મચારીનું નામ પસંદગીની યાદીમાં સામેલ છે, પરંતુ જે પછીથી સસ્પેન્ડ કરવામાં આવે છે અથવા જેમની સામે ફોજદારી કાર્યવાહી/વિભાગીય કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી છે, તેમને પસંદગીની યાદીમાં સામેલ કરવાના આધારે બઢતી આપવી જોઈએ નહીં, જ્યાં સુધી તેઓ તેમની સામેના આરોપોમાંથી સંપૂર્ણપણે મુક્ત ન થાય.તે તદ્દન સ્પષ્ટ છે કે આરોપોમાંથી સંપૂર્ણ નિર્દોષ મુક્તિના કિસ્સામાં, વ્યક્તિને પસંદગીની સૂચિમાં તેની સ્થિતિ અનુસાર બઢતી આપવામાં આવશે.જો કે, તે સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે જો દોષમુક્તિની કાર્યવાહી પૂર્ણ ન થાય તો, તે જ જી. આર. ના ફકરા ૫માં જણાવ્યા મુજબ બઢતી માટે તેની યોગ્યતાના પ્રશ્નનો નવેસરથી નિર્ણય લેવો પડશે. તેથી, ફકરા ૫નો સંદર્ભ સમાન રીતે મહત્વપૂર્ણ છે, જે સ્પષ્ટ કરે છે કે સરકારી કર્મચારી, જે વિભાગીય તપાસના નિષ્કર્ષ પર સંપૂર્ણ રીતે દોષમુક્ત ન થાય, તેના કિસ્સામાં શિસ્તની કાર્યવાહીમાં શિસ્ત અધિકારી દ્વારા લેવામાં આવેલા નિર્ણયને ધ્યાનમાં રાખીને ડી. પી. સી. દ્વારા તેના કેસ પર પુનર્વિચાર કરવો જોઈએ.આમ સમિતિ સરકારી કર્મચારીની બઢતી અથવા અન્યથા સંબંધિત યોગ્ય ભલામણો કરશે.જ્યાં પસંદગીની યાદી તૈયાર કર્યા વિના બઢતી આપવાની હોય અને તે જ

પ્રક્રિયાને ઉત્પરિવર્તન દ્વારા અનુસરવામાં આવશે.પરંતુ મુખ્ય ફકરો ૫ નો પેટા-ફકરો આપણા હેતુ માટે તદ્દન સામગ્રી છે, જે આ રીતે વાંચે છે:-

“સરકારી કર્મચારીને આપવામાં આવેલી નિંદા અથવા ચેતવણી અથવા આપવામાં આવવાની દરખાસ્તને બઢતી માટેના તેના કેસને ધ્યાનમાં લેતી વખતે ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર નથી.”

૭. તેવી જ રીતે ફકરો ૬ પણ સમાન રીતે મહત્વપૂર્ણ છે, જ્યારે તે કહે છે કે જો કોઈ સરકારી કર્મચારી કાયદાની અદાલતમાં કાર્યવાહીનો સામનો કરી રહ્યો હોય, તો નૈતિક અધોગતિ અથવા અખંડિતતાના અભાવને લગતી કોઈપણ બાબત પર, બઢતી માટેનો તેનો કેસ પણ ઉપર નિર્ધારિત પ્રક્રિયા અનુસાર હાથ ધરવો જોઈએ.આથી, એક બાબત એકદમ સ્પષ્ટ અને નિશ્ચિત છે કે બઢતીનો ઇનકાર માત્ર આ આધાર પર ન કરવો જોઈએ કે કેટલીક વિભાગીય તપાસ શરૂ કરવામાં આવી છે અને હાથ ધરવામાં આવી છે અને જ્યારે સરકારી કર્મચારીને કેટલીક સજા આપવામાં આવે છે.બઢતી માટેની પાત્રતા નક્કી કરતી વખતે સજાની પ્રકૃતિને ધ્યાનમાં લેવાનો એકમાત્ર મુદ્દો છે, પરંતુ જ્યાં સુધી મુદ્દો અથવા નિંદા અથવા ચેતવણીની વાત છે, ત્યાં સુધી આવા કોઈપણ કર્મચારીની બઢતીને ધ્યાનમાં લેતી વખતે તેને અવગણવી જોઈએ.તેવી જ રીતે, નૈતિક અધઃપતન અથવા અખંડિતતાના અભાવની સંડોવણીના કિસ્સામાં પણ, તે જરૂરી નથી કે બઢતીનો માત્ર આવા કોઈ પણ આધાર પર ઇનકાર કરવામાં આવે, પરંતુ એકમાત્ર શરત એ છે કે ડી. પી. સી. દ્વારા બઢતીના મુદ્દાને નવેસરથી ધ્યાનમાં

લેવાની છે, વધુમાં વધુ ધ્યાનમાં રાખીને કે કર્મચારી આવા કોઈ પણ કેસમાં સામેલ છે.તેથી, અસરકારક શરત વિભાગીય અથવા દેશના અન્ય કોઈપણ દંડાત્મક કાયદામાં આવી આરોપપત્રોનું પરિણામ અથવા પરિણામ હશે, પરંતુ કોઈ પણ સંજોગોમાં, કર્મચારીને ફક્ત આ આધાર પર બઢતી આપવા માટે કોઈ સંપૂર્ણ પ્રતિબંધ નથી કે તેમની સામે કેટલીક વિભાગીય તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હતી અને તેથી, એવું ન કહી શકાય કે માત્ર આવી તપાસને કારણે, તેને બઢતી માટે યોગ્ય ગણી શકાય નહીં.

૮. પ્રતિવાદીઓ દ્વારા વધુ દલીલ કરવામાં આવે છે કે હવે, અરજદારને ૩૦.૧૧.૨૦૦૮ પર નિવૃત્ત કરવામાં આવ્યો હોવાથી, તેને બઢતી માટે ગણી શકાય નહીં અને તેના જુનિયર અથવા સમાન રીતે સ્થિત વ્યક્તિઓને બઢતી આપવા અંગે અરજદારનું વલણ સાચું નથી કારણ કે ઓછામાં ઓછું બઢતીની તારીખે, ન તો શ્રી ડી. એમ. જાની અથવા શ્રી એસ. પી. જોશી કોઈ વિભાગીય તપાસનો સામનો કરી રહ્યા હતા કે ન તો વાસ્તવિક બઢતી આદેશ જારી કરતી વખતે તેમની સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ બઢતીના આદેશ પછી જ તેમની સામે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.તેથી, એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે જ્યાં સુધી અરજદારની વાત છે ત્યાં સુધી કોઈ ભેદભાવ નથી અને તેથી, અરજી સંપૂર્ણપણે પાયાવિહોણી છે અને આ અરજીને રદ કરવાની વિનંતી કરવામાં આવે છે.

૯. અહીં ઉપરની તથ્યાત્મક ચર્ચા એ સ્પષ્ટ કરે છે કે કર્મચારીની બઢતીની યોગ્યતાને ધ્યાનમાં લેવા માટે કોઈ સંપૂર્ણ પ્રતિબંધ નથી કારણ કે તેની સામે કેટલીક આરોપપત્રો દાખલ કરવામાં આવી છે.જ્યારે કે, વર્તમાન કેસમાં, અરજદાર ખાસ કરીને રજૂઆત સાથે આગળ આવ્યો છે કે ડી. પી. સી. ની તારીખે એટલે કે સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૨ માં, અથવા ડી. પી. સી. દ્વારા ભલામણની તારીખે પણ એટલે કે ૧૩.૩.૨૦૦૩, અરજદાર સામે એક પણ આરોપપત્ર અથવા આરોપ ન હતો, પરંતુ પ્રથમ આરોપપત્ર ફક્ત ૧૯.૪.૨૦૦૩ પર છે અને તે પણ માત્ર કેટલીક પાયાવિહોણી પ્રક્રિયાગત અનિયમિતતાઓ માટે, જે સરળ નિંદાની સજામાં પરિણમે છે, પરંતુ પાંચ વર્ષના લાંબા સમયગાળા પછી.તેથી, અરજદાર પાસે એવો આક્ષેપ કરવાનું કારણ છે કે આવી વિભાગીય તપાસ માત્ર અરજદારને બઢતી આપવાનો ઈનકાર કરવાના હેતુથી ચાલુ રાખવામાં આવી હતી.જુદા જુદા અધિકારીઓની તથ્યાત્મક વિગતોમાં થોડો તફાવત હોવા છતાં, હકીકત એ છે કે અરજદારના જુનિયરને ડી. પી. સી. અને બઢતી પહેલાં અથવા બઢતી પછી અથવા ઓછામાં ઓછા કેટલાક કિસ્સાઓમાં આરોપપત્ર જારી કરવામાં વિભાગની પસંદગીના આધારે બઢતી આપવામાં આવી છે કારણ કે આ અદાલતના આદેશને કારણે આવી વ્યક્તિઓને તેમની સામે આરોપપત્રને ધ્યાનમાં લીધા વિના બઢતી આપવામાં આવી છે.આવા કેટલાક આદેશો અરજદાર દ્વારા અનુલગ્નક-ઈ થી એચ પર રેકૉર્ડ પર રજૂ કરવામાં આવ્યા છે.

બઢતીના આવા તમામ આદેશોના અવલોકનથી સ્પષ્ટ થાય છે કે શ્રી ડી. એમ. જાનીએ ૨૦૦૬ની વિશેષ નાગરિક અરજી નં.૨૧૭૦૮ પસંદ કરી છે, જેમાં ભારત સંઘ અને અન્યો અન્યના કેસ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે. વી. એસ. કે. વી. જાનકીરમાને એ. આઈ. આર. ૧૯૯૧ એસ. સી. ૨૦૧૦માં અહેવાલ આપ્યો હતો કે, કોર્ટે પ્રતિવાદીઓને તેમની બિન-બઢતી અંગે શ્રી જાનીની રજૂઆત નક્કી કરવા નિર્દેશ આપ્યો છે અને અન્યો આખરે, શ્રી જાની ને હાઈકોર્ટના ઉપરોક્ત ઉદ્દેખિત ચુકાદાને આધારે ૧૬.૩.૨૦૦૭ ના આદેશ દ્વારા બઢતી આપવામાં આવી હતી.તેવી જ રીતે, શ્રી એસ.પી. જોશીને ફરીથી ૨.૮.૨૦૦૭ ના આદેશ દ્વારા બઢતી આપવામાં આવી છે, જે જાનકીરમન (ઉપરોક્ત) ના કેસ અને શ્રી જોશી દ્વારા પસંદ કરાયેલ ૨૦૦૭ની વિશેષ દીવાની અરજી નં.૯૪૦૪ માં આ અદાલતના નિર્દેશ પર આધાર રાખે છે.જ્યારે કે, શ્રી એસ.વી. ત્રિવેદીના કિસ્સામાં, જ્યારે તેમની સામે વિભાગીય તપાસ પૂરી થઈ ગઈ હોય ત્યારે તેમને ૨.૮.૨૦૦૬ ના આદેશ દ્વારા બઢતી આપવામાં આવી છે, પરંતુ તેમના જુનિયર એટલે કે વી. આર. દવે એટલે કે તારીખ ૨૭.૨.૨૦૦૪ પર બઢતીની તારીખથી અમલમાં આવી છે. જ્યારે કે પી. આર. મહેતાના કિસ્સામાં, તેમની સામેની વિભાગીય તપાસ પરિશિષ્ટ-એચમાં છે, જ્યારે તેમની બઢતીનો આદેશ પાન ૫૧ પરના તે જ જોડાણનો ભાગ છે. શ્રી મેહતા વિરુદ્ધ તપાસનો આદેશ પુષ્ટિ કરે છે કે તેમની સામે ૭૭ આક્ષેપો છે અને તેમને આપવામાં આવેલી સજા માત્ર બે વર્ષ માટે એક વેતનવૃદ્ધિ અટકાવવી હતી એટલે કે વર્તમાન અરજદારને

આપવામાં આવેલી લગભગ સમાન અથવા વધુ સજા.જો કે, સજાના આવા હુકમની તારીખ ૨૧.૩.૨૦૦૫ છે, જે એક વર્ષની અંદર છે એટલે કે ૧૪.૩.૨૦૦૬, શ્રી મેહતાને ઉચ્ચ પદ પર બઢતી આપવામાં આવી હતી.

૧૦. ઉપરની માહિતી સ્પષ્ટપણે પુષ્ટિ કરે છે કે પ્રતિવાદીઓએ માત્ર મનસ્વી રીતે જ નહીં, પરંતુ કેટલાક અજ્ઞાત કારણોસર વર્તમાન અરજદાર સામે અત્યંત ભેદભાવ સાથે કામ કર્યું છે અને જો અમે અરજદારને માનીએ તો તે માત્ર વિભાગને સૌથી વધુ જાણીતા કારણોસર અરજદારને બઢતી આપવાનું ટાળવાના દષ્ટિકોણથી છે.

૧૧. અરજદારે ૨૨.૮.૨૦૦૮ તારીખના પત્રને સંબોધિત કરીને વિભાગ સમક્ષ પોતાની ફરિયાદ રજૂ કરી હતી, પરંતુ વિભાગ તેના પર વિચાર કરવામાં નિષ્ફળ ગયો છે અને તેથી, અરજદાર પાસે આ અરજીને પસંદ કરવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ નથી. અરજદારે તેમના જુનિયર કે. જી. ચાવડા, એ. એસ. ગજ્જર અને ડી. આર. શાહને અત્યાર સુધી બઢતીના આદેશો પણ દર્શાવ્યા છે, કારણ કે તેમને ૨૨.૭.૨૦૦૫ પર બઢતી આપવામાં આવી હતી.

૧૨. અરજદાર અહીં ઉપર ઉલ્લેખિત જાનકીરમન (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખે છે, તેવી જ રીતે એઆઈઆર ૨૦૧૩ એસસી ૧૬૬૧ માં નોંધાયેલા

યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા કુમાર સરકારના કેસમાં પણ નિર્ણય પર આધાર રાખે છે.આવા નોંધાયેલા કેસોમાં, અન્ય ઘણા નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યા પછી, ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે જાનકીરમન (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં નિર્ધારિત સિદ્ધાંતનો પુનરોચ્ચાર કર્યો છે કે લાગુ પડતા નિયમો અનુસાર, 'સીલબંધ કવર પ્રક્રિયા' ત્યારે જ અપનાવવામાં આવે છે જ્યારે કોઈ કર્મચારી બઢતી, વેતનવૃદ્ધિ વગેરે માટે બાકી હોય, પરંતુ તેની સામે સંબંધિત સમયે શિસ્ત/ફોજદારી કાર્યવાહી બાકી હોય અને તેથી, લાભ માટેના તેના હકના તારણોને સીલબંધ કવરમાં રાખવામાં આવે છે જે સંબંધિત કાર્યવાહી પૂર્ણ થયા પછી ખોલવામાં આવે છે.જો કે, શિસ્તની કાર્યવાહી સામાન્ય રીતે ત્યારે જ શરૂ કરવામાં આવે છે જ્યારે આરોપપત્ર જારી કરવામાં આવે અને કોઈ પણ રીતે આરોપપત્રની તારીખ પહેલાં નહીં.ભારતના માનનીય સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા ઘણા નિર્ણયોમાં આવા સિદ્ધાંતને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યો છે, જેમાં હવે તે એક સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ છે કે શિસ્તની કાર્યવાહી ત્યારે જ શરૂ થાય છે જ્યારે ગુનેગાર-કર્મચારીને આરોપપત્ર જારી કરવામાં આવે અને તે પહેલાં નહીં અને તેથી, જો ડી. પી. સી. અને ભલામણની તારીખે જ્યારે વર્તમાન કેસમાં આરોપપત્ર અસ્તિત્વમાં ન હોય, તો વિભાગને આરોપપત્રના આધારે અરજદારને બઢતી આપવાનો ઇનકાર કરવાનો કોઈ અધિકાર નથી, જે ભલામણ પછી વ્યવહારીક રીતે તરત જ જારી કરવામાં આવે છે, જે દર્શાવે છે કે તે એક ખોટા હેતુ સાથે છે.પ્રતિવાદીઓ દ્વારા પોતે જ ૪.૮.૨૦૦૭ તારીખના ઠરાવનો સંદર્ભ લેવો

પણ સુસંગત છે, જે ફરીથી સસ્પેન્શન હેઠળના સરકારી કર્મચારી/અધિકારી અને/અથવા જેમની સામે વિભાગીય તપાસ/કાર્યવાહી બાકી છે/વિચારણા હેઠળ છે તેમના કિસ્સામાં ડીપીસી દ્વારા અનુસરવાની પ્રક્રિયા સંબંધિત છે.આવા જી. આર. ના ફક્ત ૨ માં, રાજ્યએ સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે –

“૨. ભારતની માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ભારત સંઘના કિસ્સામાં વિ/એસ છે.કે. વી. જાનકીરમન વગેરે. (એ. આઈ. આર. ૧૯૯૧ એસ. સી. ૨૦૧૦) એવું માન્યું હતું કે સરકારી કર્મચારી/અધિકારી સામે શિસ્તની કાર્યવાહી અથવા કાર્યવાહી માત્ર આરોપપત્ર બહાર પાડવાની તારીખ (વિભાગીય તપાસના કિસ્સામાં) અથવા યોગ્ય અદાલતમાં આરોપપત્ર દાખલ કરવાની તારીખથી (કાર્યવાહીના કિસ્સામાં) શરૂ થવી જોઈએ અને અગાઉના કોઈ તબક્કાથી નહીં, અને 'સીલબંધ કવર પ્રક્રિયા' ત્યારે જ પુનઃસ્થાપિત થવી જોઈએ જ્યારે વિભાગીય તપાસના કિસ્સામાં સંબંધિત સરકારી કર્મચારી/અધિકારીને આરોપપત્ર જારી કરવામાં આવ્યું હોય અથવા કાર્યવાહીના કિસ્સામાં યોગ્ય અદાલતમાં આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હોય, અથવા કાર્યવાહીના કિસ્સામાં અથવા તે પહેલાં વિભાગીય બઢતી સમિતિની બેઠકની તારીખ ”

૧૩. ઉપરોક્ત હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્ષ ૨૦૦૩ થી વર્ષ ૨૦૦૮ સુધી વિવિધ વિભાગીય પૂછપરછ ચાલુ રાખવા અને અરજદારને બઢતી આપવાનો ઇનકાર કરવા માટે પ્રતિવાદીઓની કાર્યવાહીને ચોક્કસપણે મનસ્વી અને ખોટા હેતુ સાથે જાહેર કરવાની જરૂર છે અને જ્યારે વિભાગીય તપાસના નિર્ણયોને ક્યારેય પડકારવામાં આવ્યા ન હતા અને તેથી, આવી તમામ વિભાગીય પૂછપરછમાં સજા માત્ર નિંદા અને ભવિષ્યની સંચિત અસર વિના એક વેતનવૃદ્ધિ અટકાવવાની અસરને ધ્યાનમાં રાખીને અમલમાં હોવા છતાં, સંબંધિત સમયે અરજદારને બઢતી ન આપવાની વિભાગની કાર્યવાહીને પણ મનસ્વી અને ગેરકાયદેસર ગણવાની જરૂર છે.આવા નિરીક્ષણને ધ્યાનમાં રાખીને, જ્યારે જી. આર. અને પ્રતિવાદીઓની અન્ય કાર્યવાહી કેટલાક અન્ય અરજદારોના સંદર્ભમાં અહીં ઉપર ચર્ચા કરવામાં આવી છે તેવા અભિપ્રાયની પુષ્ટિ કરી રહી છે, ત્યારે અહીં એ નોંધવું આશ્ચર્યજનક છે કે પ્રતિવાદીઓ અન્ય કર્મચારીઓને સમાન લાભ આપી રહ્યા નથી સિવાય કે તેઓ અદાલતમાં દોડી જાય અને તે પછી પણ, પ્રતિવાદીઓ તુરંચ આધારો પર તેનો બચાવ કરી રહ્યા છે, જોકે દસ્તાવેજી પુરાવા સ્પષ્ટપણે તેમની મનસ્વીતા અને ભેદભાવની પુષ્ટિ કરે છે.

૧૪. ઉપરોક્ત હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજીને મંજૂરી આપવાની જરૂર છે અને આથી મંજૂરી આપવામાં આવે છે.આથી, પ્રતિવાદીઓને

નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ અરજદારને કાર્યકારી ઇજનેર (ઇલેક્ટ્રિકલ) ૮.૭.૨૦૦૩ની અસરથી પદ પર તમામ પરિણામી લાભો સાથે માનવામાં આવતી બઢતીની અસર આપે. અરજીને ઉપરોક્ત હદ સુધી મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

૧૫. પ્રતિવાદીઓએ આ આદેશ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ચાર મહિનાની અંદર ડીમ્ડ પ્રમોશન અને બાકી રકમની ચુકવણી કરવાની કવાયત પૂર્ણ કરવી પડશે.જો પ્રતિવાદીઓ ચાર મહિનામાં આવા હુકમનું પાલન કરવામાં નિષ્ફળ જાય, ખાસ કરીને બાકી નીકળતી રકમની ચુકવણી, તો તેઓ નિયત તારીખથી વાસ્તવિક ચુકવણીની તારીખ સુધી ૬ ટકાના દરે વ્યાજ ચૂકવશે, જેને વળતર અને આ દાવાની કિંમત તરીકે ગણી શકાય.

૧૬. નિયમને નિરપેક્ષ બનાવવામાં આવે છે.સીધી બજવણીની મંજૂરી છે.

(એસ. જી. શાહ, ન્યાયમુર્તિ.)

વિષય:-વિભાગીય તપાસના બહાને મનસ્વી રીતે અટકાવવામાં આવેલી બઢતી પરિણામી લાભો સાથે મંજૂર કરવા બાબત

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*